

РОЗВИТОК ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ТОВ СП «НІБУЛОН»

Буднік О. М. , к.е.н., доцент
Житомирський національний агроекологічний університет
olga_budnik@inbox.ru

Сільськогосподарські угіддя є основним ресурсом виробництва сільськогосподарської продукції. Від ефективності їх використання залежить сільськогосподарське виробництво в цілому. Проте, варто відзначити, що нині сільське господарство характеризується інтенсивним використанням земель, що призводить до виснаження земель, зниження їх родючості й деградації та внаслідок цього зменшення обсягів капіталовкладень. Саме необхідність відтворення родючості ґрунту та збереження навколишнього середовища, а також підвищення економічної ефективності сучасного сільськогосподарського виробництва та забезпечення продовольчої безпеки країни, зумовлює доцільність впровадження органічного виробництва

Питаннями продовольчої безпеки та розвитку органічного виробництва займаються відомі дослідники, серед яких В. Андрійчук, О. Бородіна, О. Виханський, Ю. Губені, В. Зіновчук, Н. Зіновчук, Ю. Лупенко, М. Малік, Ж.Оттман П. Саблук, Д. Фуллер та ін. Однак, недостатньо вивченими залишаються питання можливості впровадження у виробництво агротехнічних методів для підвищення якості виробленої продукції. Це зумовлює необхідність подальшого дослідження даної проблеми.

Україна є країною з потужним аграрним сектором економіки, який забезпечує продовольчу безпеку та продовольчу незалежність країни, формує 17 % валового внутрішнього продукту та близько 60 % фонду споживання населення. Крім того, аграрний сектор є одним з основних бюджетоутворювальних секторів національної економіки [1, с. 25]. Україна може бути потужним виробником та експортером агропродовольчої продукції та має вагомий потенціал розвитку сільськогосподарського виробництва. Крім того, в умовах зростання глобальної потреби в аграрній продукції наша держава становить безперечний інтерес і для країн-імпортерів продовольства і для держав-конкурентів у сфері світового агропродовольчого постачання [6, с. 87].

У зв'язку з цим, доцільною є активізація співпраці з платоспроможними та економічно розвиненими партнерами. Зокрема,

варто розглянути приклад діяльності ТОВ СП «Нібулон», що є одним з лідерів сучасного ринку України. Це спільне українсько-угорсько-англійське сільськогосподарське підприємство, співзасновниками якого є угорська фірма Kombiseed kft і англійська фірма Meridian Commodities ltd. Зазначена компанія є одним з найбільших вітчизняних виробників та експортерів сільськогосподарської продукції (пшениця, ячмінь, кукурудза, жито, сояшник та ін.) Підприємство має 40 підрозділів, розташованих в одинадцяти областях України, проте планомірно розширює географію та масштаби виробничої діяльності [5].

ТОВ СП «НІБУЛОН» є одним з найбільших вітчизняних виробників і експортерів сільськогосподарської продукції (пшениця, ячмінь, кукурудза, жито, сояшник та ін.). У міру свого розвитку підприємство планомірно розширює географію та масштаби виробничої діяльності. Підприємство має 22 виробничі підрозділи, розташованих в дев'яти областях України. Використовуючи передові агротехнології та техніку, ТОВ СП "Нібулон" стабільно забезпечує виконання комплексної технології вирощування сільгосппродукції на власних та орендованих землях, а також надає послуги іншим господарствам з обробітку ґрунту та збирання врожаю. Диверсифікація виробничої діяльності за кліматичними зонами дозволяє знизити природні ризики, пов'язані з втратами врожаю внаслідок коливань погодних умов у різних регіонах України, а також забезпечити щорічне отримання високих врожаїв зернових та олійних культур. Крім того, шляхом порівняння стану виробничих посівів, підвищується достовірність прогнозування рівня врожайності в маркетинговому періоді, що важливо для прийняття комерційних рішень [4].

Протягом останніх років відбулось збільшення обсягів оброблюваних підприємством земель в 1,4 рази або на 15923 га. Основний обсяг земель був сконцентрований в зонах достатнього зволоження. При збереженні та деякому збільшенні обсягів виробництва культур в зонах ризикованого землеробства, поступово питома вага земель, розташованих в зонах достатнього зволоження, була доведена до 52 % від загальної кількості оброблюваних земель. Тим самим, виробничі ризики недобору врожаїв від несприятливих погодних умов (посухи) були істотно знижені, при деякому збільшенні ризиків несприятливої перезимівлі. У міру зміни часток зонального розташування земель підприємства, відбувалися зміни структури, відображаючи найбільш доцільну питому вагу культур в регіонах. Введені підприємством науково обґрунтовані сівозміни, раціональне

застосування добрив, належна обробка ґрунту – головні ланки системи землеробства. Правильна зміна культур, в залежності від зони їх вирощування, дозволяє повніше використовувати поживні речовини ґрунту і внесених добрив, успішніше вести боротьбу з бур'янами, шкідниками та хворобами, зменшуючи їх шкідливий вплив на культурні рослини. Обробіток різноманітних культур в сівозміні забезпечує їм кращі фітосанітарні умови, захищає ґрунт від ерозії, дозволяє збільшувати в ній запас органічної речовини і покращувати її фізичні властивості [3].

У сівозмінах найбільш продуктивно використовуються умови родючості та підвищення ефективності кожного агротехнічного прийому, внаслідок чого культури дають вищі врожаї, ніж за умови незмінного вирощування. Сівозміна дозволяє будувати технологію вирощування сільськогосподарських рослин з урахуванням їх взаємного впливу, а також після дії кожного прийому, застосованого на найближчих попередниках. При підвищенні культури землеробства агротехнічне значення попередників має лише зростати. Вплив попередника на умови росту та продуктивність культурних рослин не може бути компенсовано іншими агротехнічними заходами.

В останні роки для посушливих ґрунтово-кліматичних умов східної та степової зони України створено і рекомендовано для виробництва багато нових високоврожайних сортів озимої пшениці. ТОВ СП «НІБУЛОН» використовує при вирощуванні в основному ці інтенсивні високопродуктивні сорти нового покоління селекції Селекційно-генетичного інституту: «Одеська 267», «Селянка», «Повага», «Альбатрос одеський», «Миронівська 65», «Перлина Лісостепу».

Крім селекційного шляху підвищення якості зерна, науково обґрунтованих сівозмін ТОВ СП «НІБУЛОН» розвиває й інші шляхи вирішення цієї задачі, наприклад, розробка і впровадження у виробництво агротехнічних методів управління формування високоякісного зерна: терміни і методи збирання, достовірна оцінка якості та післязбиральна обробка зерна, формування однорідних за якістю партій на токах, цільова підготовка партій зерна на елеваторах і хлібоприймальних підприємствах та технології переробки. Збирання врожаю проводиться в гранично стислі терміни і з мінімальними втратами. У місцях первинного накопичення врожаю формуються товарні партії зерна, відібрані за показниками якості та господарського призначення [3].

Отже, зважаючи на реалії сучасного стану сільського господарства, нині вкрай важливо використовувати сучасні наукові

дослідження та застосовувати їх. Як показує досвід діяльності ТОВ СП «НІБУЛОН», в Україні може бути запроваджено виробництво високоякісної продукції. Це є запорукою розвитку аграрного сектора економіки, а також малого та середнього бізнесу на селі.

Література

1. Андреева Н.М. Органічне виробництво як складова забезпечення продовольчої безпеки України: економіко-правовий аспект впровадження / Н.М. Андреева // Органічне виробництво та продовольча безпека. – Житомир: Полісся, 2013. – С. 25-30.

2. Історія створення підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nibulon.com/data/pro-kompaniyu/istoriya-stvorenniya-pidpriemstva.html>.

3. Виробництво товарної сільгосппродукції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nibulon.com/data/pro-kompaniyu/napryamki-diyalnosti/roslinnictvo/virobnictvo-tovarnoi-silgospprodukcii.html>.

4. Зовнішньоекономічна діяльність. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nibulon.com/data/investiciina-diyalnist/dlya-investoriv/zovnishnoekonomichna-diyalnist.html>.

5. Про компанію. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nibulon.com>.

6. Шубравська О.В. Перспективи міждержавної співпраці в агропродовольчій сфері / О.В. Шубравська. – Економіка АПК. – 213. – № 10. – С. 87-92.